

mr. sc. Nataša Mučalo

DRŽAVNI ARHIV U ŠIBENIKU

ŠIBENSKI DIPLOMATARIJ

ZBORNIK ŠIBENSKIH ISPRAVA

Rukopisna knjiga Šibenski diplomatarij (zbornik šibenskih srednjovjekovnih isprava) čuva se u Zbirci statuta Hrvatskog državnog arhiva (HR-HDA-1633).

Od sredine 19. stoljeća zbornik je pod nazivom Diplomaticum Sibenicense bio pohranjen u Austrijskoj nacionalnoj knjižnici (pod signaturom 13.461 – Suppl. 541), a 1977. godine predan je Arhivu Hrvatske u Zagrebu.

Zbornik sadrži 166 isprava nastalih od 1167. do 1494. godine. Na temelju vanjskih obilježja (vrste papira, vodenog znaka i rukopisa) pretpostavlja se da je nastao početkom 18. stoljeća.

Sve su isprave istražene i kritički obraćene u cijelovitom tiskanom izdanju Muzeja grada Šibenika Šibenski diplomatarij – Zbornik šibenskih isprava iz 1986. godine, koji su za tisk priredili Josip Barbarić i Josip Kolanović.

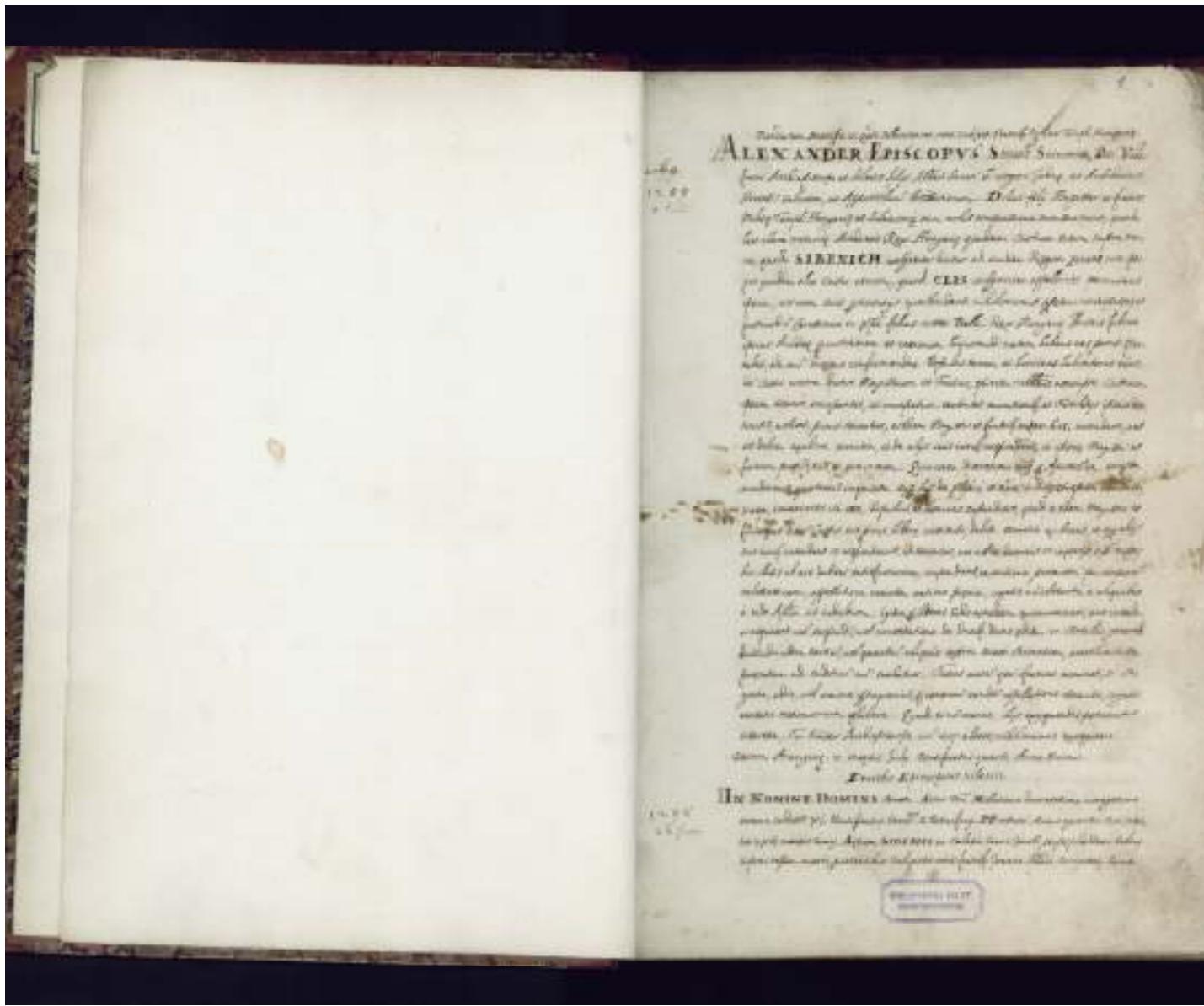
Srednjovjekovne isprave koje se nalaze u zborniku od iznimnog su značaja za lokalnu povijest i identitet Šibenika i okolice jer svjedoče o političkim, gospodarskim i vjerskim događajima koji su u većoj ili manjoj mjeri utjecali na razvoj grada i njegovog područja. Za grad Šibenik zbornik ima spomeničku i simboličnu vrijednost, jednako važnu kao i sadržaj samih isprava.

Zbornik je nastao početkom 18. stoljeća iz želje da se sačuvaju pisani spomenici o Šibeniku i u vrijeme kada se provodi opsežna akcija sakupljanja i prepisivanja izvornoga gradiva za Farlatijev *Illyricum sacrum* te istovremeno s nastankom drugih zbirk povlastica u dalmatinskim gradovima (tzv. *Libro rosso*).

Osnovni predložak bile su isprave šibenske komune koje su izvorno bile u općinskom arhivu, a naknadno su odnesene iz Šibenika i našle su se u zbirci N. Jankovića u Beču. Početkom 19. stoljeća prodane su Mađarskom nacionalnom muzeju, a danas se nalaze u Mađarskom državnom arhivu (*Acta antemohachiana*, Q 261 *Sebenico varos* DL 50019-50087).

Izvornikom se najviše koristio Šime Ljubić priređujući *Listine* i u dodatku svog izdanja statuta Skradina.

Izvorna paginacija:
1 – 295

Naknadno provedena folijacija:
1 – 149

Zbornik je pisan
humanistikom talijanskog
tipa.

Svaka isprava započinje
verzalnim slovima.

Ispred svake isprave je
kratki sadržaj, a na kraju se
ponavlja datacija.

Exhibited: Stockholm exhibition, February 1908.

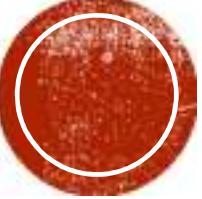
对P-FARRELL的

MICHAEL STENO. DEI. GRATIA
DVX. VENETIARVM & VENETORVM & VENETORVM
ducis palatinus Post tunc, ut caput venetorum, dux propter
lumen noctis aquilonis paret omnes, quod ad orbem, non
tunc, sicut illa, si communione. Ita vero conformatio et pug-
natio, non nisi eis, sed per pacem, etiam vellet, ut obtemper-
tum. Regis Hungarorum, amicis de nostris Domini, et ceteris
comitibus et baronibus, qui hoc loco residerunt, et cum amicis
eis. Ita vero, quae conformatio habet, et deinde, non
hunc supplicium, et confutacionem, non posse natus regis, sed 2000
lambentes quod a communione ecclesie, et deinde, non posse
destituere, et ad hanc noctem, non transire, pacemque, et obtemper-
tum, quod supra, cum iaceat, posse, etiam, et deinde
lumen noctis aquilonis paret, omnes, etiam, et
tunc, ut obtemperat, amicis de nostris Domini, et ceteris
comitibus et baronibus, qui hoc loco residerunt, et cum amicis
eis, Ita vero, quae conformatio habet, et deinde, non
hunc supplicium, et confutacionem, non posse natus regis, sed 2000
lambentes quod a communione ecclesie, et deinde, non posse
destituere, et ad hanc noctem, non transire, pacemque, et obtemper-
tum, quod supra, cum iaceat, posse, etiam, et deinde

f. 84r

str. 167

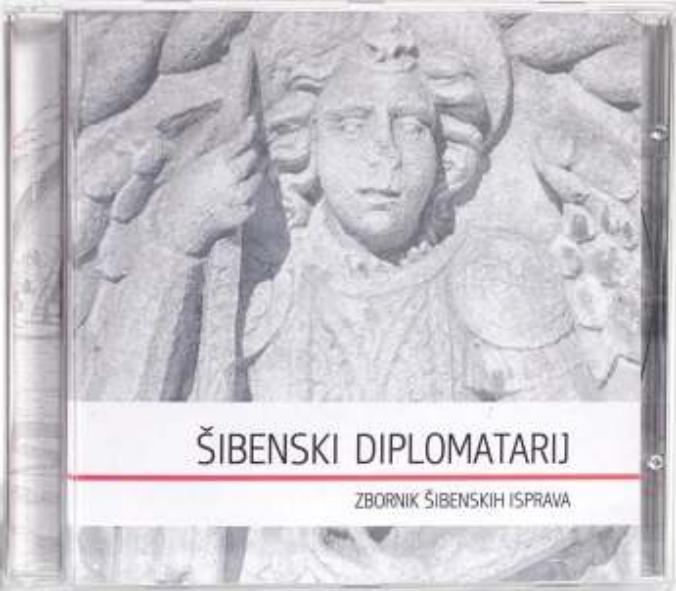
Drugi dio zbornika sadrži isprave koje se odnose na razdoblje mletačke uprave u Šibeniku.

Godine 2014. Državni arhiv u Šibeniku je, uz finansijsku potporu Ministarstva kulture RH, započeo projekt digitalizacije Šibenskog diplomatarija, koji je imao nekoliko zadatah ciljeva:

- osigurati dostupnost širem krugu potencijalnih korisnika
- naglašenje vrednovati lokalnu spomeničku dimenziju
- poticati korištenje u obrazovnom procesu u okviru sadržaja vezanih uz lokalnu povijest
- omogućiti uvid u izvorni izgled i sadržaj bez izlaganja izvornika rizicima koji bi mogli negativno utjecati na stanje i čitljivost
- omogućiti i olakšati razumijevanje sadržaja osobama koje ne poznaju jezik i pismo kojim je pisan i povjesne prilike u kojima je nastao
- približiti pisano baštinu skupinama i osobama koje nisu stručno ili profesionalno upućene na arhivsko gradivo

Ciljeve projekta iskoristili smo kao smjernice u izradi digitalnog izdanja koje je nastalo u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom i Muzejom grada Šibenika.

ŠIBENSKI DIPLOMATARIJ – Zbornik šibenskih isprava

NAKLADNICI

Državni arhiv u Šibeniku
Hrvatski državni arhiv
Muzej grada Šibenika

ZA NAKLADNIKE

Nataša Mučalo
Vlatka Lemić
Gojko Lambaša

UREDNUICA

Nataša Mučalo

PRIJEVODI

Ladislav Dobrica
Maja Pajnić

LEKTURA

Nataša Jurić Stanković

KOREKTURA

Ivan Dovranić
Draženka Vlahov
Nataša Mučalo

GRAFIČKA I RAČUNALNA OBRADA

iDesign

TISAK

WSP d.o.o.

NAKLADA

350 primjeraka

Objavljeno uz potporu Ministarstva kulture RH.

ISBN 978-953-7998-04-2
ISBN 978-953-7659-29-5
ISBN 978-953-6844-41-8

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu
Znanstvene knjižnice u Zadru pod brojem
150109056

© Sva prava nakladnika i nositelja autorskog prava
su pridržana. Bez prethodnog dopuštenja zabranjeno
je umnožavanje i kopiranje.

ZAHTJEVI SUSTAVA

SUSTAV: Windows 8, 7, Vista, XP, 2003, 2000, Mac OS 10.5 i veći
RAM: 1 GB ili više
CPU: Intel Pentium 4 3GHz ili Core 2 Duo 2 GHz
(preporučeno) ili noviji
PRIKAZ: 1024x768 ili više

Podloga za izradu ovakvog izdanja bili su digitalni snimci izvornika te tiskano kritičko izdanje iz 1986. godine koje sadrži temeljni opis rukopisne knjige, popise kratica i znakova, bibliografiju i izvore koji su korišteni te za svaku pojedinačnu ispravu opsežne regeste, prijepise s kritičkim aparatom, i na kraju indekse osoba, mjesta i stvari.

Za četiri isprave dodani su i cijeloviti prijevodi tekstova iz izvornika.

Uvodni tekst, popisi isprava, kratica i znakova, bibliografije i izvora te regeste i prijepisi isprava preneseni su u nepromjenjenom obliku.

Iz indeksa su ipak uklonjeni brojevi stranica s obzirom da kao takvi nisu primjenjivi u ovako priređenom digitalnom izdanju.

Pretraživanje cijelog izdanja omogućeno je upisom pojma, imena i/ili godine u tražilicu neovisno o tome pretražuju li se tekstovi na hrvatskom jeziku (regeste) ili prijepisi na latinskom jeziku.

Korisnici pretraživanje mogu započeti u popisu isprava koji ih dalje vodi do svake pojedinačne isprave. S obzirom da su u izvornoj rukopisnoj knjizi na lijevoj margini upisane godine nastanka uz početni tekst isprave, poveznice za regeste (R), prijepise (T) i prijevode (P) smještene su na marginama kako bi se korisniku olakšalo razumijevanje strukture knjige.

**CILJ ► doprinos vrednovanju pisane baštine i arhivskog
gradiva kao važnog dionika u očuvanju lokalne tradicije
i identiteta**

